

tussen

Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 8 1 ● 2009

● Braam. Foto Ecomare.

Levende braam aangespoeld op Texel

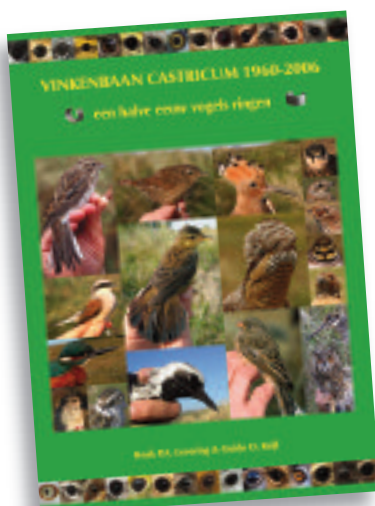
Op vrijdag 28 november trof personeel van de TESO een nog levende braam van 54 cm aan op de oever bij de aanlegsteiger. De vis is naar Ecomare gebracht, maar overleed korte tijd later. Het is voor het eerst dat een levende braam aanspoelt op Texel.

Bramen (*Brama brama*) zijn roofvissen die voorkomen in de Atlantische Oceaan in water dieper dan ongeveer 100 meter. De Noordzee is niet diep genoeg en hoort dan ook niet tot hun natuurlijke leefgebied. Tijdens onderwaterstormen kunnen ze in de Noordzee terecht komen. Bij rustig weer zwemmen ze dan weer naar de oceaan. Soms raken ze echter zo gedesoriënteerd dat

ze op de kust terecht komen. Na een diepzeestorm spoelen vaak in enkele weken tijd meerdere bramen aan. Dit is lange tijd niet voorgekomen, maar tussen 17 november 2008 en 10 januari 2009 zijn ongeveer 60 bramen aangespoeld op de Nederlandse kust, waarvan 34 in Noord-Holland.

Boek over vinkenbaan

Vinkenbaan Castricum ligt in het Noord-Hollands Duinreservaat op drie kilometer ten westen van Castricum. Van 1960 tot eind 2006 zijn hier ruim 350.000 vogels gevangen, verdeeld over ruim tweehonderd soorten. Dit boek presenteert de resultaten. Per soort worden aantalsveranderingen, fenologie (doortrekperiodes in voor- en najaar), verschillen tussen leeftijdsgroepen en geslachten en activiteitenpatroon besproken en weergegeven in grafieken. Er komen veel aspecten aan bod die in het veld niet opvallen, zoals de fenologie van 's nachts trekkende zangvogels, kwartels en rallen. De terugmeldingen, die op kaarten zijn weergegeven, onthullen de trekroutes. Nieuw voor Nederland is dat veranderingen in de doortrektijd door de jaren heen zijn berekend: een hot item in verband met klimaatverandering. Het boek is te bestellen door € 20 + € 3,80 porto over te maken op giro 43 80 680 tnv VWG Castricum sectie Vinkenbaan te Alkmaar.

Huismoeders

Vlinders zijn fragiele diertjes en als ze eenmaal dood zijn, vind je er al gauw niets meer van terug. Soms echter worden tientallen resten van nachtvlinders bij elkaar aangetroffen. In november vond Wim Klein Schiphorst in een achteraf hoekje in een schuur in Heiloo meer dan tachtig losse vleugeltjes van de huismoeder (*Noctua pronuba*). De huismoeder is een nachtvlinder die graag een schuur binnenvliegt om te rusten. Dit kan overdag zijn, maar soms ook tijdens een warme periode in de zomer (een soort zomerrust).

● Huismoederkerkhof.
Foto Wim Klein Schiphorst.

Volgens Wim Klein Schiphorst is de huismoeder de meest voorkomende nachtvlinder in zijn tuin in Heiloo. Het lijkt erop dat deze schuur een geliefde plek was voor huismoeders, maar het zou ook goed kunnen dat de vlinders buiten zijn gevangen en mee naar binnen zijn genomen om te worden opgegeten. Mogelijk zijn de huismoeders opgepeuzeld door vogels of vleermuizen; er zit een klein vlieggaatje in de wand van de schuur. Vleermuizen zijn het meest waarschijnlijk, want die zijn, net als de huismoeders, 's nachts actief en het is bekend dat ze vaste peuzelplekken hebben (bericht van de Vlinderstichting).